

«Ψηφιακές Τοπο- γραφίες» και νέες τάσεις στην Αρχιτεκτονική

Μία ισχυρή άποψη για την Αρχιτεκτονική μέσα από τις ψηφιακές τεχνολογίες, αποτελεί η έκθεση «ψηφιακές τοπο- γραφίες», η οποία εγκαινιάσθηκε την Παρασκευή 11 Φεβρουαρίου, από τον υπουργό Μακεδονίας – Θράκης Νίκο Τσιαρτσιώνη.

Για την πρωτοβουλία διοργάνωσης της έκθεσης, που περιλαμβάνει 13 ερευνητικές μελέτες νέων Ελλήνων αρχιτεκτόνων, αποφοίτων του Α.Π.Θ., μίλησαν εκπρόσωποι των τριών διοργανωτών φορέων, δηλαδή του ΤΕΕ/TKM, του ΣΑΘ και της HELEXPO A.E., ενώ την έκθεση προλόγισε ο επίκουρος καθηγητής του Ε.Μ.Π. αρχιτέκτων Δημήτρης Παπαλεξόπουλος. Την εκδήλωση παρακολούθησε ο βουλευτής Θεσσαλονίκης Σταύρος Καλαφάτης, ο αντινομάρχης Στάθης Αρβανιτίδης και μεγάλος αριθμός μηχανικών.

Το ΤΕΕ/TKM ανταποκρίθηκε στη πρόταση των νέων αρχιτεκτόνων , που εργάζονται ερευνητικά σε αναγνωρισμένα πανεπιστήμια της Νέας Υόρκης, του Λονδίνου και του Ρότερνταμ, καθώς η χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας δεν παρέχει μόνο τα μέσα για νέους τρόπους απεικόνισης, αλλά προσφέρει τη δυνατότητα διαφορετικής αντίληψης του χώρου, τόνισε στο χαιρετισμό του ο πρόεδρος της Δ.Ε. του ΤΕΕ/TKM **Σάκης Τζακόπουλος**.

Η όλη έκθεση- ο τρόπος παρουσίασης των μελετών σε ένα ειδικά κατασκευασμένο περιβάλλον, ο έντυπος οδηγός με κείμενα για τα ψηφιακά μέσα, όπως και σχετική ιστοσελίδα στο διαδίκτυο- σχεδιάσθηκαν από τους ίδιους τους μελετητές αρχιτέκτονες.

Ιδιαίτερα σημειώνεται ότι το δυναμικό , σε σύλληψη και σχεδιασμό περιβάλλον *anima ta*, που διαμορφώθηκε για την παρουσίαση των μελετών, αποδίδει τον ερευνητικό τους χαρακτήρα και τη διερευνητική προσπάθεια για την προσέγγιση ενός διαφοροποιημένου περιβάλλοντος, στο οποίο κυριαρχούν οι ψηφιακές τεχνολογίες.

Ο πρόεδρος του ΣΑΘ **Κώστας Μπελιμπασάκης**, στο σύντομο χαιρετισμό του επεσήμανε ότι ο υπολογιστής και οι ψηφιακές τεχνολογίες δεν αποτελούν πια μόνο μέσο και τεχνική απεικόνισης και αναπαράστασης, αλλά βασικό εργαλείο αρχιτεκτονικής σύνθεσης , γένεσης χώρου και παραγωγής αρχιτεκτονικής μορφής. Η έκθεση, προσέθεσε, δίνει μία έντονη γεύση για το που πορεύεται η σύγχρονη αρχιτεκτονική διερεύνηση.

Σύντομο χαιρετισμό απηύθυνε και ο δ/νων σύμβουλος της HELEXPO A.E. **Θέμης Καρτσιώτης** ο οποίος επεσήμανε το γεγονός ότι η έκθεση έχει συμπεριληφθεί στις παράλληλες διοργανώσεις της Infacoma, της διεθνούς τεχνικής έκθεσης που πραγματοποιείται στις εγκαταστάσεις της ΔΕΘ και η οποία φέτος , με τη συμμετοχή περισσότερων των 1000 εκθετών από 32 χώρες, δείχνει το δυναμισμό και τις προοπτικές ανάπτυξης του τεχνικού κλάδου.

Την έκθεση κλήθηκε να εγκαινιάσει ο υπουργός Μακεδονίας – Θράκης **Νίκος Τσιαρτσιώνης**, αρχιτέκτων μηχανικός και ο ίδιος, ο οποίος στο σύντομο χαιρετισμό του επεσήμανε τη σημασία της έκθεσης καθώς αναδεικνύει το ότι οι αρχιτέκτονες, κάνοντας χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας, μπορούν να αναπτύξουν καινούργιες δυνατότητες δημιουργίας, προσαρμοσμένοι στο ρεύμα της εποχής μας. Πέρα από την Ευκλείδεια γεωμετρία, είπε, καλούνται να εφαρμόσουν την τοπολογία και τη γεωμετρία των fractals, να δημιουργήσουν με ψηφιακά μέσα σε ένα περιβάλλον που κυριαρχείται από την ψηφιακή τεχνολογία.

Δημήτρης Παπαλεξόπουλος:

Προλογίζοντας την έκθεση, ο καθηγητής του Ε.Μ.Π. , τόνισε εισαγωγικά ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες δεν είναι μόνο εργαλείο για τον αρχιτέκτονα, αλλά, πολύ περισσότερο, έχουν εισδύσει και διαμορφώνουν το περιβάλλον περιβάλλον στο οποίο ζούμε και στο οποίο παράγεται η αρχιτεκτονική δημιουργία.

Ήδη στη διάρκεια της τελευταίας 15ετίας, της εισόδου και κυριαρχίας πλέον του ηλεκτρονικού υπολογιστή, έχουν συντελεστεί πολλές μεταβολές με τη μεγάλη διείσδυση των ψηφιακών τεχνολογιών, που ίσως δε τις συνειδητοποιούμε. Όπως μάλιστα υποστήριξε ο κ. Παπαλεξόπουλος, ο τίτλος της έκθεσης «ψηφιακές τοπο- γραφίες», υποδηλώνει μία θέση για

τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε πλέον τις τεχνολογίες αυτές. Και αυτό γιατί από την εικόνα του *ηλεκτρονικού υπολογισμού – αυτόνομου αντικειμένου*, έχουμε προ πολλού περάσει στην ιδέα της ηγεμονίας του *διαδικτύου* και από εκεί στην αντίληψη του *πανταχού παρόντος υπολογιστή*, που χωρίς να κάνει εμφανή την παρουσία του, δημιουργεί *περιβάλλοντα*.

« Με αρχιτεκτονικούς όρους», προσέθεσε, «περνάμε από την ιδέα του αντικειμένου που διακρίνεται από το φόντο του, στη σύντηξη του αντικειμένου με το φόντο-περιβάλλον του. Η αρχιτεκτονική γίνεται γεωγραφία, τοπογραφία, συνεχές που υποδέχεται δραστηριότητες, ενεργός επιφάνεια.»

Ένα άλλο κρίσιμο στοιχείο που επεσήμανε ο Δημήτρης Παπαλεξόπουλος είναι ότι κατ' αυτόν, οι «Ψηφιακές Τοπο-γραφίες», διεκδικούν μία συνέχεια αλλά ταυτόχρονα μία διαφοροποίηση από τη ριζοσπαστική αρχιτεκτονική των δεκαετιών '60 και '70. Όπως υποστήριξε, οι συνάφειες με το ύστερο Archigram είναι σχεδόν προφανείς, αλλά και με την Ηλεκτρονική Πολεοδομία του Τάκη Ζενέτου.

Μισό αιώνα αργότερα, η ιδέα της *χωρίς τέλος αρχιτεκτονικής*, που αρνείται την έννοια του κέντρου και παράγεται από σειρές επαναλαμβανόμενων στο άπειρο στοιχείων, επανέρχεται στο προσκήνιο σπρωγμένη από μία νέα, ψηφιακή λειτουργικότητα.

Οι ερευνητές με τις μελέτες που παρουσιάζονται, όπως είπε ο ομιλητής, εισάγουν έννοιες, προτάσεις, που είναι αυτές που απασχολούν και θα απασχολήσουν έντονα τη σύγχρονη Αρχιτεκτονική και οι οποίες για να εφαρμοσθούν σε έργα, θα πρέπει να υποστηριχθούν σε επίπεδο υλικών και κατασκευής από τη βιομηχανία.

Ορισμένες από τις έννοιες που κυριαρχούν στην έκθεση, είναι και οι εξής:

Το χωρικό ίχνος μιας δραστηριότητας είναι ελεύθερο κλίμακας. Το δίκτυο αντιτίθεται στο περικλειστο και ο συνολικός χώρος μιας δραστηριότητας είναι πλέον γεωγραφικός και δικτυακός και όχι τοπικός και ορισμένος.

Ο χώρος – υπόβαθρο βρίσκεται σε καθεστώς συνεχών ενεργοποιήσεων- απενεργοποιήσεων. Το εφήμερο και το μεταβαλλόμενο κατακτούν τη θέση τους στο σχεδιασμό ως λειτουργική απαίτηση.

Οι μελετητές προβληματίζονται και καταθέτουν προτάσεις πάνω σε έννοιες όπως η ροηκότητα, η μεταβλητότητα, η διαδραστικότητα χρηστών με το περιβάλλον τους, η ασάφεια στην τελική μορφή με την μαθηματική έννοια, η συνεχής διαπραγματεύση με το ήδη υπάρχον στο πολεοδομικό ιστό.

Στην έκθεση μετείχαν με ερευνητικές μελέτες οι : *Γιώτα Αθληνίδου, Σμαρώ Κιρμελίδου, Μαριλένα Κοσμίδου, Αιμιλία Κοτζαμάνη, Ρουμπίνη Μακρίδου, Χριστίνα Σπηλιώτη, Τάσος Τέλλιος, Άγγελος Φλώρος, Ληδα Χαρσούλη και Yass Mostashari, η ομάδα D-rive, η ομάδα NA, η ομάδα +RAMTV και η ομάδα T-4.*

Ο κατάλογος.....

Η πραγματοποίηση της Έκθεσης προτάθηκε από την Μόνιμη Επιτροπή Αρχιτεκτονικών Θεμάτων του ΤΕΕ/TKM. Την ευθύνη οργάνωσης είχαν οι Π.Νικηφορίδης, Κ.Μπελημπασάκης, Β.Παπαγεωργίου, Σπ. Παπαδημητρίου, Α.Τομπάζη και Α.Τσαξιλής.

Χορηγοί της Έκθεσης ήταν οι εταιρίες: Bright, Exposystem, Μεταξιώτης, ΕΥΑΘ ΑΕ, ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ, ΑΡΧΙΤΕΧ,